

40 שנה  
גאלרון  
אזרנה פוד  
לילדים ולנוער



# בבוקר שול ביאליק

מחזמר משיריו של המשורר הלאומי  
חיים נחמן ביאליק



חיים נחמן ביאליק



מחזה, בימוי ותנועה: דניאלה מיכאלי מילות השירים: חיים נחמן ביאליק  
ניהול מוסיקלי ועיבודים: טל בלכרוביץ  
תפאורה ותלבושות: רז לשם תאורה: חני ורדי אביזרים: נרקיס אלבה ע.במאי: מיכל נוימן  
משתתפים: גדי - יוסי עובדיה/גיא גרמן מושי - עומרי יעקב גילי - הדר ברוך/נור פיבק חמוסל - עומר גולדמן/הגר טישמן

## שלום לכם,

תיאטרון אורנה פורת לילדים ולנוער שמח שבחרתם לצפות בהצגה 'בגן של ביאליק' – מחזמר משיריו של חיים נחמן ביאליק.

מעבר לסיפור המחזה, ההצגה מפגישה את הילדים עם השירים הנפלאים של המשורר הלאומי שלנו. אנחנו מאמינים שבזכות הצפייה בהצגה הילדים יתחברו לשירים בדרך חווייתית, בדרך של תיאטרון, בשונה מהחיבורים הקיימים דרך קריאה בספר או האזנה לתקליטור.

בחוברת זו תמצאו רעיונות לשיחה, דיון ופעילות, שיעמיקו את חוויית הצפייה של הילדים בהצגה.

## לקראת הצפייה בהצגה

### אנו ממליצים לקרוא בפני התלמידים תיאור קצר של העלילה

בגן הילדים ההתרגשות עצומה. הילדים גילו שהציפור שמתגוררת על העץ שבגן הטילה שלוש ביצים בקן. הילדים מנסים לחקור ולדמיין איך ייראו האפרוחים, הם מודאגים בקשר להורים של האפרוחים, היכן הם ומתי יחזרו אל הקן? בזמן שהם ממתינים בציפייה לבקיעת הביצים הם מפליגים בדמיון, הופכים את הגן לממלכה הפרטית שלהם ויוצרים בעצמם משחקים ושירים בחצר הגן, בעקבות השירים האהובים לילדים שכתב ביאליק.





## על ביאליק

ההצגה 'בגן של ביאליק' היא מחזמר, הצגה שיש בה שירים, ואת המלים של כל שירי ההצגה כתב חיים נחמן ביאליק.

### הראו לילדים תמונה של ביאליק



ביאליק נולד לפני 140 שנה בכפר באוקראינה. הוא עלה לארץ ישראל כמשורר מפורסם כשהיה בן 51. הוא אהב את הארץ ותרם לה כל כך הרבה עד שזכה לתואר 'המשורר הלאומי'. ביאליק היה משורר, סופר ותרגם ספרים ושירים רבים לעברית.

כשהיה בן 60 חגגו לו יום הולדת וכל התלמידים בתל אביב באו כדי להביע את אהבתם אליו. לרגל האירוע יצא הספר 'שירים ופזמונות לילדים', שבו כתובים השירים שמופיעים בהצגה. כשביאליק נפטר, הגיעו כמאה אלף איש להלוויה שלו, וליוו אותו מביתו ברחוב 'ביאליק' עד בית הקברות שברחוב טרומפלדור בתל אביב.



'חיים נחמן ביאליק בגינתו'  
גואש על נייר, 1962  
התמונה באדיבות מוזיאון גוטמן

## הגן של ביאליק

מאחורי 'בית ביאליק', בחצר, היה בעבר גן מקסים. זהו הגן המצויר בציור שלפניכם. את הציור צייר נחום גוטמן, שאייר את ספריו של חיים נחמן ביאליק ונחשב למאייר מפורסם של ספרי ילדים בארץ. גוטמן אייר במשך עשרות שנים מאות ספרים, כולל את ספריו שלו, והוא זה שצייר את כל הציורים המקשטים את הספר 'שירים ופזמונות לילדים'.

## לאחר הצפייה בהצגה

בתחילת ההצגה הילדים מאד מתרגשים לקראת הלא נודע - אפרוחים חדשים שעומדים לבקוע אל העולם. הם סקרנים ומלאים בשאלות לקראת האירוע. בסוף ההצגה האפרוחים בוקעים מן הביצים והילדים זוכים ללוות מקרוב חיים חדשים שמתחילים.

## לידה והתרגשות מ"החדש"

בהצגה ישנם שני מקרים בהם מוזכרת לידה של "משהו חדש".

ציינו את שני המקרים.

1. שלושת האפרוחים שעומדים לבקוע מהביצים שבקן.
2. האח החדש שעומד להיוולד לחמוטל.



הילדים מתרגשים מהביצים ומהאפרוחים שעתידים לבקוע וחמוטל, בנוסף, מתרגשת מהעובדה שאימא שלה בהריון ושיהיה לה בקרוב אח תינוק חדש.

האם גם לכם נולדו אח או אחות חדשים?  
האם התרגשתם כשהוא או היא נולדו?

איך דמיינתם את האח או האחות החדשים שלכם  
בזמן שחיכתם שיוולדו?



ספרו מה משמח באח או אחות חדשים

(אח זה כמו חבר חדש / עכשיו אני "הגדול" כי יש סוף סוף מישהו בבית שהוא קטן ממני / האפשרות לעזור לאמא ואבא לגדל את התינוק החדש / אני יכול לספר לו סיפורים, לשיר לו ולשחק איתו, אני יכול ללמד אותו דברים).



## פעילות בעקבות השירים

**קן ציפור** – "קן לציפור בין העצים, ובקן לה שלוש ביצים..."  
שירו כולם יחד את השיר בשקט בשקט, כאילו מרדמים תינוק.

**הפרח לפרפר** – "פרפר פרפר, פרח חי, רד נא מהר, שב עלי..."  
התחלקו לשתי קבוצות: הפרפרים והפרחים. הפרחים שרים לפרפרים ומזמינים אותם לרקוד סביבם.

**בגינת הירק** – "בערוגת הגינה, מסביב לחבית, עמדו לרקד כרוב עם כרובית..."  
בהצגה משתמשים בירקות העשויים מנייר, צרו גינת ירקות משלכם מנייר.

**עציץ פרחים** – "מן החלון פרח עציץ, כל היום הגנה יציץ..."  
צרו עציצים אישיים עם פרחים מחומרים שונים.

**מעבר לים** – "מעבר לים, מעבר לים, התדעו ציפורים הדרך לשם..."  
צרו סירות מקיפולי נייר והשיטו אותן בגינת מים.

**פרש** – "רוץ בן סוסי, רוץ ודהר, רוץ בבקעה, טוס בהר..."  
תופפו עם הידיים על הרגליים או על קופסאות עד שיישמעו כדהרת הסוסים.  
שירו כולם יחד את השיר בתוך המולת הדחירה.

**שתי בנות** – "בנות שתיים בובותיים, צילי וגילי עמי פה..."  
זהו שיר פחות מוכר של חיים נחמן ביאליק. ניתן להיכנס לאתר האינטרנט של התיאטרון, להאזין לשיר וללמד אותו את הילדים.

**נדנדה** – "נד נד, נד נד, רד עלה, עלה ורד..."  
התחלקו לזוגות, החזיקו ידיים זה מול זה ורדו למטה ועימדו לסירוגין, כמו שעשו הבנות בהצגה. שירו יחד את השיר כשכולכם מתנדנדים ב"נדנדה אנושית."

**מקהלת נוגנים** – "יוסי בכינור, פסי בתוף, משה בחצוצרה והמה הרחוב..."  
כל ילד בוחר לו כלי נגינה מהכלים המצויים בגן. שירו יחד את השיר תוך כדי נגינה עליזה על הכלים, באווירת שימחת הכליזמרים.

איזה מהשירים האלה של ביאליק אתם אוהבים במיוחד? ספרו מדוע.

ציירו ציור משלכם בעקבות כל אחד מהשירים.



## דמיון ויצירתיות

בהצגה ארבעת הילדים משתמשים הרבה פעמים בדמיונם ובעקבות הדמיון הם הופכים להיות יצירתיים: כשהם רוצים צעצוע, חפץ, משחק או רוצים לתאר חיה הם משתמשים בדמיונם, בגופם ובדברים שנמצאים בגן שלהם.

### באילו משחקי דמיון שיחקו הילדים בהצגה?

- דב** – גדי מחקה דב בגופו
- פרפרים** – הילדים מעופפים בידיהם, ומניעים את כפות הידיים ככנפיים
- סוס** – הילדים מדלגים ברגליהם כסוסים
- ירקות** – הילדים יוצרים מנייר כרוב וכרובית
- ענקים** – כתר מנייר למלך הענקים, כובעי נייר למשרתים
- משקפות** – מגלגלים דפי נייר לגלילים וצופים בהם כמשקפת
- נדנדה** – מניחים קרש עץ גדול על גזע עץ שכוב ויוצרים נדנדה
- כלי נגינה** – "מנגנים" בפנטומימה בכינור ובחצוצרה, ומושי משתמש בשני עפרונות כמקלות תיפוף
- אוכל** – הילדים מניחים דפי נייר על הספסל המשמש כשולחן, מציירים על הדפים אוכל ואוכלים אותו "בכאילו" מתוך הצלחות כשהם משתמשים בעפרונות ככפות

### ספרו אלו המצאות, צעצועים ומשחקים אתם מציאים מדברים שאתם מוצאים בבית, בגן או בביה"ס?

המציאו בעצמכם את המשחקים והחיות כמו בהצגה ובנו אותם במו ידיכם מדברים הנמצאים בגן ובחצר: קן של ציפור, פרפר, דבורה, דב, ציפור, סוס ועגלה, כינור, תוף, חצוצרה, נדנדה, עציץ פרחים, בובות מחומרים שונים.

## צפייה מהנה במחזמר 'בגן של ביאליק'. צוות המחלקה החינוכית של התיאטרון

משרדי תיאטרון אורנה פורת לילדים ולנוער (נ"ר): רחוב בלפור 30, תל אביב, מיקוד: 6521202, טל': 03-5111444, פקס: 03-5106928  
מחזמים לבקר באתר האינטרנט שלנו: [www.porat-theater.co.il](http://www.porat-theater.co.il) ולהיות חברים שלנו בפייסבוק

